

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Yapı Denetimi
Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

..... Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının kuruluşu olan İnşaat Ticaret A.Ş.'nin 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun'dan muaf olup olmadığı konusunda görüş talep edilmektedir.

II – KONU

Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün Bakanlık Makamı havaleli .. .2009 tarih ve / sayılı yazısı eki İnşaat Ticaret A.Ş.'nin .. .2009 tarih ve / ... sayılı yazısında özetle; Büyükşehir Belediyesi kuruluşu olan İnş.Tic.A.Ş.'nin ucuz konut üretmek amacıyla faaliyetlerine başladığı, 1986 yılından bu güne kadar konut ürettiği, şirketin %99,95 hissesinin Büyükşehir Belediyesi ve %0,04 hissesinin İl Özel İdaresi payı olmak üzere tamamının kamuya ait olduğu, faaliyetlerini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olarak yürüttüğü, şirketin mülkiyetindeki arsalarında yaptığı inşaat işlerinde fenni mesuliyetin şirket tarafından yürütüldüğü, söz konusu şirketle aynı niteliğe sahip durumdaki diğer belediyelerin kuruluşu olan şirketlerin 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'dan muaf olduğu bilgisinin alındığı belirtilerek, anılan şirketin aynı muafiyete tabi olup olmadığı hususunda görüş talep edilmektedir.

III - İNCELEME

Konu genel çerçevede, 3194 sayılı İmar Kanunu, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve ikincil mevzuatları göz önünde bulundurularak, incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Konuyla ilgili mevzuatlarda;

1- 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un;

- Amaç, kapsam ve tanımlar başlıklı 1. Maddesinin ikinci fıkrasında;

“Bu kanun; 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar ile tek parselde, bodrum katı dışında en çok iki katlı ve toplam ikiyüz metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar hariç, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar.”,

- Yapı denetim kuruluşları ve görevleri başlıklı 2. Maddesinde;

“.....

Yapı denetim kuruluşları aşağıda belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

a) Proje müelliflerince hazırlanan yapının inşa edileceği arsa veya arazinin zemin ve temel raporları ile uygulama projelerini ilgili mevzuata göre incelemek, proje müelliflerince hazırlanarak doğrudan kendilerine teslim edilen uygulama projesi ve hesaplarını kontrol ederek, ilgili idareler dışında başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulmadan, ilgili idareye uygunluk görüşünü bildirmek.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

- 2 -

b) Yapı denetimini üstlendiğine dair ilgili idareye taahhütname vermek, yapı ruhsatının ilgili bölümünü imzalamak, bu yapıya ilişkin bilgileri yapı ruhsatı düzenleme tarihinden itibaren yedi gün içinde Bakanlığa bildirmek.

c) Yapının, ruhsat ve ekleri ile mevzuata uygun olarak yapılmasını denetlemek.

d) Yapım işlerinde kullanılan malzemeler ile imalatın proje, teknik şartname ve standartlara uygunluğunu kontrol etmek ve sonuçlarını belgelendirmek, malzemeler ve imalatla ilgili deneyleri yaptırmak.

e) Yapılan tüm denetim hizmetlerine ilişkin belgelerin bir nüshasını ilgili idareye vermek, denetimleri sırasında yapıda kullanılan malzeme ve imalatın teknik şartname ve standartlarına aykırı olduklarını belirledikleri takdirde, durumu bir rapor ile ilgili idareye ve il sanayi ve/veya ticaret müdürlüklerine bildirmek.

f) İş yerinde, iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili bölge çalışma müdürlüğüne bildirmek.

g) Ruhsat ve eklerine aykırı uygulama yapılması halinde durumu üç iş günü içinde ilgili idareye bildirmek.

h) Yapının ruhsat eki projelerine uygun olarak kısmen veya tamamen bitirildiğine dair ilgili idareye rapor vermek.

ı) Zemin, malzeme ve imalata ilişkin deneyleri, şartname ve standartlara uygun olarak laboratuvarlarda yaptırmak.” hükmü,

- Sorumluluklar ve yapılamayacak işler başlıklı 3. Maddesinde;

“Bu Kanunun uygulanmasında, yapı denetimi kuruluşları imar mevzuatı uyarınca öngörülen fenni mesuliyeti ilgili idareye karşı üstlenir.

Yapı denetim kuruluşları; denetçi mimar ve mühendisler, proje müellifleri, laboratuvar görevlileri ve yapı müteahhidi ile birlikte yapının ruhsat ve eklerine, fen, sanat ve sağlık kurallarına aykırı, eksik, hatalı ve kusurlu yapılmış olması nedeniyle ortaya çıkan yapı hasarından dolayı yapı sahibi ve ilgili idareye karşı kusurları oranında sorumludurlar. Bu sorumluluğun süresi; yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dolayı on beş yıl taşıyıcı olmayan diğer kısımlarda ise iki yıldır.

.....”,

2- 3194 sayılı İmar Kanunu'nun;

- Kamuya ait yapı ve tesislere ruhsat verilmesi başlıklı 26. Maddesinin birinci fıkrasında;

“Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara, imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere mimari, statik, tesisat ve her türlü fenni mesuliyeti bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla avan projeye göre ruhsat verilir.”,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

- 3 -

- Müelliflik, fenni mesuliyet, şantiye şefliği, yapı müteahhitliği ve kayıtlar başlıklı 28. maddesinin ikinci paragrafında;

“Yapıda inşaat ve tesisat işleri ile kullanılan malzemelerin kamu adına denetimine ilişkin fenni mesuliyet, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensupları tarafından ayrı ayrı üstlenilmek zorundadır. Fenni mesul mimar ve mühendisler uzmanlık alanlarına göre; yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle görevlidir. Yapı sahibine ve idareye karşı sorumlu olan fenni mesuller, uzmanlık alanına uygun olarak yapıda yetki belgesi olmayan usta çalıştırılması veya şantiye şefi bulundurulmaksızın yapım işinin sürdürülmesi veya yapının mevzuata aykırı yapılması veya istifaları halinde, bu durumları altı iş günü içinde ilgili idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde, fenni mesuller kanuni mesuliyetten kurtulamaz. Bildirim üzerine, en geç üç iş günü içinde 32 nci maddeye göre işlem yapılır.”,

.....”,

3- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun;

- Kapsam başlıklı 2. Maddesinde;

“Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.

b) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri.

c) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar.

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler.

e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların yapım ihaleleri.

Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar. 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ((e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır.” hükmü,

- Danışmanlık hizmetleri başlıklı 48. Maddesinde;

“Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır.

.....”,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

- 4 -

- Uygulanmayacak hükümler başlıklı 68. Maddesinde;

"a) Bu Kanun kapsamında yer alan işlerin ihalelerinde 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

b) Diğer kanunların 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunundan muafiyet tanıyan hükümleri ile bu Kanuna uymayan hükümleri uygulanmaz.

.....",

4- 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanununun;

- Kapsam başlıklı 2. Maddesinde;

"Bu Kanun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsar." hükmü,

- Tip sözleşmeler başlıklı 5. Maddesinde;

"Bu Kanunun uygulanmasında uygulama birliğini sağlamak üzere mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Tip Sözleşmeler Resmi Gazetede yayımlanır.

İdarelerce yapılacak sözleşmeler Tip Sözleşme hükümleri esas alınarak düzenlenir." hükmü,

- Görevlilerin ceza sorumluluğu başlıklı 28. Maddesinde;

"Muayene ve kabul komisyonlarının başkan ve üyeleri, yapı denetim görevlileri ve ihtiyacın karşılanma sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin, görevlerini kanunî gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturulması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.",

- Yapı denetim görevlilerinin sorumluluğu başlıklı 31 inci maddesinde;

"Yapı denetimini yerine getiren idare görevlileri, denetim eksikliği nedeniyle işin fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmamasından ortaya çıkan zarar ve ziyandan onbeş yıl süre ile yüklenici ile birlikte müteselsilen sorumludur. Ayrıca haklarında 28 inci madda hükümleri uygulanır.",

T.C.
BAYINDIRLIK VE İŞKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

- 5 -

- Danışmanlık hizmeti sunucularının sorumluluğu başlıklı 32. Maddesinde;

"Danışmanlık hizmetlerinde; tasarım hatası, uygulama yanlışlığı, denetim eksikliği, hatalı yaklaşık maliyet tespiti, işlerin yürürlükteki mevzuata uygun olarak yapılmaması, meslek ahlakına uygun davranılmaması, bilgi ve deneyimin idarenin yararına kullanılmaması ve benzeri nedenlerle meydana gelen zarar ve ziyandan hizmet sunucusu doğrudan, yapı denetimi hizmetinin sunulduğu durumda ise yapım işini üstlenen yüklenici ve alt yüklenicilerle birlikte onbeş yıl süre ile müteselsilen sorumludur.

Bu zarar ve zıyan genel hükümlere göre hizmet sunucusuna ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27 nci madde hükümleri uygulanır",

- Uygulanmayacak hükümler başlıklı 39. Maddesinde;

"a) Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelere ilişkin düzenlenen sözleşmeler açısından 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

b) Diğer kanunların 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunundan muafiyet tanıyan hükümleri ile bu Kanuna uymayan hükümleri uygulanmaz.

.....",

5- Danışmanlık Hizmet Alım İhaleleri Yönetmeliğinin Danışmanlık Hizmetlerinin Kapsamı başlıklı 6. Maddesinin 2. fıkrasının (g) bendinde;

".....

(g) Yapım işi kontrolluğu ve yapı denetimi

.....",

6- Yapım İşleri Genel Şartnamesinin;

Amaç başlıklı 1. Maddesinde;

"Bu Genel Şartname, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre sözleşmeye bağlanan yapım işlerinin yürütülmesinde uygulanacak genel esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.",

- Kapsam başlıklı 2. Maddesinde;

"Bu Genel Şartname, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi idareler tarafından bu Kanun hükümlerine göre ihalesi yapılan ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre sözleşmeye bağlanan yapım işlerini kapsar.

.....",

- Tanımlar başlıklı 4. Maddesinde;

".....

Yapı denetim görevlisi: İdare tarafından, işlerin denetimi için görevlendirilecek bir memur veya bir heyeti ve/veya idare dışından bu işleri yapmak üzere görevlendirilen gerçek veya tüzel kişi veya kişileri ifade eder.

.....",

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

- 6 -

- İşlerin denetimi başlıklı 14. Maddesinde;

“Sözleşmeye bağlanan her türlü yapım işleri, idare tarafından görevlendirilen yapı denetim görevlisinin denetimi altında, yüklenici tarafından yönetilir ve gerçekleştirilir.
.....”;

- Yapı denetim görevlisinin yetkileri başlıklı 15. Maddesinde;

“Yüklenici bütün işleri yapı denetim görevlisinin, sözleşme ve eklerindeki hükümlere aykırı olmamak şartı ile vereceği talimata göre yapmak zorundadır.

Yüklenici kullanacağı her türlü malzemeyi yapı denetim görevlisine gösterip iş için elverişli olduğunu kabul ettirmeden iş başına getiremez.

Malzemenin teknik şartnamelere uygun olup olmadığını inceleyip gözden geçirmek için yapı denetim görevlisi istediği şekilde deneyler yapabilir ve ister işyerinde, ister özel veya resmi laboratuvarlarda olsun, bu deneylerin giderleri sözleşmesinde başka bir hüküm yoksa yüklenici tarafından karşılanır. Yüklenici, deneylerin işyerinde yapılmasını isterse bunun için gerekli araç ve teçhizatı kendisi temin eder.

Yapı denetim görevlisinin kabul ettiği malzemeden mümkün olanların örnekleri mühürlenerek işin geçici kabulüne kadar saklanır.

Yüklenicinin işyerine getirdiği malzemenin, teknik şartnamesine veya daha önce alınmış mühürlü örneğine uygun ve işe elverişli olmadığı anlaşıldığı takdirde yüklenici, bu konuda kendisine verilen yazılı talimatın tebliği tarihinden başlamak üzere on gün içinde sözkonusu malzemeyi işyerinden kaldırıp uzaklaştırmak zorundadır. Bunu yapmadığı takdirde yapı denetim görevlisi bu malzemeyi, bütün zarar ve giderleri yükleniciye ait olmak üzere işyeri çevresi dışına çıkarmaya yetkilidir.

Yüklenici tarafından fen ve sanat kurallarına aykırı olarak kusurlu yapıldıkları anlaşılan iş kısımlarını yıktırıp yükleniciye yeniden yaptırmak hususunda yapı denetim görevlisi yetkilidir. Yüklenici, bu konuda kendisine yazılı olarak verilen talimat üzerine, belirlenen süre içinde söz konusu iş kısımlarını ayrıca bir bedel istemeksizin yıkıp yeniden yapmak zorundadır. Bu hususta bir gecikme olursa sorumluluğu yükleniciye aittir.”;

- Geçici hakediş raporları başlıklı 39. Maddesinin (4) paragrafının (a) ve (b) bentlerinde;

“Hakediş raporlarının düzenlenmesinde aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır:

a) Geçici hakediş raporları yüklenicinin başvurusu üzerine, sözleşme veya eklerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça her ayın ilk beş işgünü içinde düzenlenir. Yüklenici başvurmadığı takdirde idare, en çok üç ay içinde, tek taraflı olarak hakediş düzenleyebilir. Gelecek yıllara sari olmayan sözleşmelerde yaptırılan işler için, son hakediş raporu bütçe yılının sonuna rastlayan ayın yirminci günü düzenlenir.

b) İşe başlanıldığı tarihten itibaren meydana getirilen işler, yapı denetim görevlisi tarafından yüklenici veya vekili ile birlikte ölçülür ve bulunan miktarlar sözleşmedeki esaslara uygun olarak hakediş raporuna dahil edilir.”;

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

- 7 -

- Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi başlıklı 40. Maddesinin 1. paragrafının (c) bendinde;

“c) Yapı denetim görevlisi, yüklenici veya vekili ile birlikte işin gidişine paralel olarak daha önce hazırlanıp karşılıklı imzalanmış bulunan kesin metraj ve hesaplar ile işin gidişine paralel hazır olmayanları, birlikte tamamlayıp imzalayarak geçici kabul tarihinden başlamak üzere en çok altı ay içinde idareye teslim etmek zorundadır. Bu hesapların yapılması sırasında yüklenici veya vekili tarafından yapılmış ve fakat yapı denetim görevlisince çözüme bağlanamamış itirazlar varsa bunlar da incelenmek üzere hesaplarla birlikte idareye verilecektir.”,

Hükümleri yer almaktadır.

Bütün bu hükümler dikkate alınarak konu değerlendirildiğinde;

4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu'nun amacı; can ve mal güvenliğini teminen, imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir. Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasında; 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen yapılar hariç tutulmuştur.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 26 ncı maddesinin birinci fıkrası, kamuya ait yapı ve tesislere ruhsat verilmesi başlığını taşımakta ve kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere mimari, statik, tesisat ve her türlü fenni mesuliyeti bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla avan projeye göre ruhsat verileceği belirtilmektedir. Diğer bir ifade ile bu hüküm, kamuya ait yapı ve tesislere avan projeye göre ruhsat verilebilmesi esaslarını düzenlemekte ve bu yapıların her türlü fenni mesuliyetinin bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi kaydını da getirmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilen ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre sözleşmeye bağlanan yapım işlerinin yapı denetim hizmetlerinin nasıl yürütüleceğine ilişkin usul, esas ve sorumluluklar ise, bu Kanunlar ve ikincil mevzuatlarında düzenlenmiştir.

Bu düzenlemelerden hareketle kamu idareleri, 4735 sayılı Kanuna göre sözleşmeye bağladıkları yapım işlerinde yapı denetim hizmetlerini yerine getirmek üzere görevlendirdikleri yapı denetim görevlilerinin görev ve yetkileri arasında, yapım işinin, sözleşmesi ve ekleri hükümleri, uygulama projeleri ile fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmasını temin etmenin yanı sıra, gerçekleştirilen imalat ve ihzaratın geçici hakediş raporları ile kesin hesap ve kesin hakediş raporunu sözleşme hükümleri çerçevesinde düzenleyip imzalama görevi de bulunmaktadır.

Bu nedenle, işin teknik denetiminin yapılması ile hakedişlerin düzenlenmesi hizmetleri bir bütün olup, bu hizmetlerin bu bütünlük içerisinde yerine getirilmesi zorunlu olduğundan dolayı yapı denetim görevlilerinin hem teknik ve hem de mali yönden görev ve sorumluluklarının bulunduğu, 4708 sayılı Kanunda ise, yapı denetim kuruluşunun hakediş düzenleme ve buna yönelik sorumluluğunun bulunmadığı hususları açıktır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

- 8 -

Diğer taraftan; 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu'nda Yapı Denetim kuruluşlarının sorumluluğunun süresi, yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dolayı onbeş yıl, taşıyıcı olmayan diğer kısımlarından dolayı ise iki yıldır. Buna karşın, 4735 sayılı Kanunda ise, denetim eksikliği nedeniyle işin fen ve sanat kurallarına uygun yapılmamasından ortaya çıkan zarar ve ziyandan gerek yapı denetim görevini yürüten idare görevlileri ve gerekse, yapı denetim hizmetinin sunulduğu durumlarda hizmet sunucusu, yapım işini üstlenen yüklenici ve alt yüklenicilerle birlikte onbeş yıl süreyle müteselsilen sorumlu bulunmaktadır.

Yukarıda detaylı olarak belirtildiği üzere, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatlarına göre yapı denetim hizmetlerini yürütecek yapı denetim görevlilerinin görev, yetki ve sorumlulukları, 3194 sayılı İmar Kanunu'ndaki fenni mesul ile 4708 sayılı Kanun'daki yapı denetim kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarıyla aynı düzey ve nitelikte olmadığı gerçeği ortadadır.

Kamu idareleri, 4735 sayılı Kanuna göre sözleşmeye bağladıkları bir yapım işinin yapı denetim hizmetlerini 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile, ikincil mevzuatlarına uygun olarak yerine getirmekle yükümlü olup bu idareler, yapı denetim ve kontrollük gibi görevleri yerine getirecek yeterli sayıda ve nitelikte personele sahip olmamaları hallerinde, bu hizmetleri, danışmanlık hizmet sunucularından Kanunda öngörülen şekilde satın alabilmekte ve sorumluluklarını da paylaşabilmektedirler.

Bunların yanı sıra, diğer kanunların 4734 ve 4735 sayılı kanunlara aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı bu kanunlarla hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan kamu idarelerinin, bu Kanuna göre ihale ettikleri ve 4735 sayılı Kanuna göre de sözleşmeye bağladıkları yapım işlerine ait yapı denetim hizmetlerini, bu kanunlar ile ikincil mevzuatları ve sözleşmeleri hükümlerine uygun olarak yapmakla yükümlü oldukları, bu nedenle de bu hizmetleri, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu kapsamında yürütemeyecekleri değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan kamu idarelerince bu Kanuna göre ihale edilen ve 4735 sayılı Kanuna göre de sözleşmeye bağlanan yapım işlerine ait yapı denetim hizmetlerini, bu kanunlar ile ikincil mevzuatları ve sözleşmeleri hükümlerine uygun olarak yapmakla yükümlü oldukları bu nedenle de bu hizmetleri, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu kapsamında yürütemeyeceklerine, 22/12/2009 tarihinde yapılan toplantıda oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Başkan V.
İnş. Müh.
Fuat ARABACI
(imza)

Üye
Mak. Müh.
Mithat EMRE
(imza)

Üye
Mak. Müh.
Osman KAYUM
(imza)

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22/12/2009

- 9 -

Üye
İnş. Müh.
Asım ERASLAN
(imza)

Üye
Mimar
Yurdanur YERLİKAYA
(imza)
(Karşı Görüşle)

Üye
İnş. Müh.
M.Akif SAPMAZ
(imza)

Üye
İnş. Müh.
Ali AYRAK
(imza)

Üye
İnş. Müh.
A. Neşet ÖZDEMİR
(imza)
(Karşı Görüşle)

Üye
İnş. Müh.
Hamdi SERT
(imza)
(Karşı Görüşle)

Üye
İnş. Müh.
Fehmi İMAMOĞLU
(imza)

Üye
İnş. Müh.
Atilla ÜNAL
(imza)

Üye
İnş. Müh.
Ali HÜRATA
(imza)
(Karşı Görüşle)

Üye
İnş. Müh.
Hüseyin İSLAM
(imza)

Bir kere de Bayındırlık Kurulunda görüşülmesine
luzüm görülmemiştir.

Ş. Önder KIRAÇ
Bakan a.
Müsteşar
(imza)